UUTISET

Kesäkuun alku antaa ainakin viitteitä siitä, että ollaan menossa poutaisempaan ja vähemmän sateiseen suuntaan. PÄIVYSTÄVÄ METEOROLOGI IDA-REETTA JOKELA, ILMATIETEEN LAITOS

Maa- ja metsätalousministeriö vakuuttaa ympäristörahojen riittävän

Etukäteisarviot suojavyöhykkeiden ja kerääjäkasvien suosiosta menivät pahasti pieleen.

MARKKU VUORIKARI

Viljelijöitä kannustettiin viljelemään kerääjäkasveja jo ennen ohjelmakauden alkamista. Pro Agria Etelä-Suomen kasvintuotannon asiantuntija Ritva Tolppa esitteli kerääjäkasvilohkoa Kangasalla lokakuussa 2013.

Rahat riittävät ympäristökorvauksen toimenpiteisiin, vakuutetaan maa- ja metsätalousministeriöstä.

Rahojen riittävyys koko ohjelmakaudeksi herättää vakavia epäilyjä muun muassa MTK:ssa, sillä kustannuksiltaan merkittävimpien toimenpiteiden suosio ylitti odotukset moninkertaisesti.

Arvioidun ja toteutuneen kustannuksen välillä näyttäisi olevan kymmenien miljoonien eurojen kuilu.

Suojavyöhykkeillä hurja suosio

Suojavyöhykkeiden alaksi arvioitiin maaseutuohjelman valmisteluvaiheessa 25 000 hehtaaria ja peltoluonnon monimuotoisuus -alaksi 76 000 hehtaaria.

Tämänhetkisten tietojen mukaan suojavyöhykkeitä ilmoitettiin sähköisissä tukihakemuksissa 57 000 hehtaaria eli reippaasti yli kaksinkertaisesti enemmän kuin oli arvioitu.

Monimuotoisuusaloista yksistään kerääjäkasveja viljelevät ilmoittivat tänä vuonna 270 000 hehtaaria.

Kerääjäkasvien lisäksi peltoluonnon monimuotoisuus -toimenpiteisiin kuuluvat viherlannoitusnurmet, saneerauskasvit ja monimuotoisuuspellot.

Kun ilmoitetut pinta-alat kerrotaan niille maksettavilla korvauksilla, vaje etukäteen arvioidun ja toteutuneen välillä on ainakin 35 miljoonaa euroa.

Kyse on tämän vuoden korvauksesta. Kerääjäkasvitoimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala voi vaihdella vuosittain, sillä toimenpiteeseen sitoutuneen viljelijän ei tarvitse ilmoittaa sitä välttämättä lainkaan.

Vajetta ei ole vain yksittäisissä toimenpiteissä. Ympäristökorvaukseen arvioitiin etukäteen sitoutuvan 83 prosenttia käytössä olevasta maatalousmaasta. Myös tämä ala ylittyi reippaasti, sillä maatalousmaasta sitoutui korvaukseen 95 prosenttia.

Korvaussummaa ei voi muuttaa yksipuolisesti

MTK:n maatalouslinjan johtaja **Minna-Mari Kaila** pitää täysin selvänä sitä, että ympäristökorvaukseen ja sen toimenpiteisiin varattu raha ei tule riittämään näillä luvuilla koko ohjelmakaudeksi. Hän kuitenkin muistuttaa, ettei valtio voi yksipuolisesti muuttaa toimenpiteistä maksettavaa korvausta.

”Jos korvausehtoja tai -tasoja muutetaan, tilalle on tehtävä uudet sitoumukset.”

Koska rahoituksessa selvästi tulee olemaan merkittävää vajausta, otetaanko sen paikkaamiseen rahat muista maaseutuohjelman mukaisista tuista?

Kailan mukaan rahan siirtäminen maaseutuohjelman osaksi siirretystä luonnonhaittakorvauksen kansallisesta osasta, investointituesta tai maaseudun hankerahoista olisi hallinnolle teknisesti helppo operaatio.

”Luonnonhaittakorvaus on tiloille erittäin tärkeä tukielementti. Säästösyistä siitä tinkiminen voisi myös antaa EU:hun väärän signaalin luonnonhaitastamme.”

Kaila kuitenkin muistuttaa, että kansallisen rahoitusosuuden siirtoja valtio ei voi tehdä ilman tuottajajärjestöjen kanssa käytäviä tukineuvotteluita.

”Yksi keino vajeen paikkaamiseen on rajoittaa tuntuvasti mahdollisuutta tehdä ympäristösitoumuksia tai -sopimuksia tulevina vuosina.”

Taustalla tuotannon heikko kannattavuus

Maa- ja metsätalousministeriöstä oltiin perjantaina haluttomia kommentoimaan tarkemmin sitä, miten ympäristökorvauksen rahoitus käytännössä toteutuu. Ainoa kommentti oli, että sitoumukset on tehty ja korvaukset maksetaan niistä sitoumusehtojen mukaisesti.

”Rahoituksen käyttöä koko ohjelmakauden aikana selvitetään ja seurataan. Päätöksiä asiasta voidaan tehdä vasta myöhemmin, kun tilannekuva on selvinnyt kylvöalamuutosten ja myös syksyllä ilmoitettavien toimenpiteiden osalta”, MT:lle sähköpostitse toimitetuissa kommenteissa todetaan.

Suojavyöhykkeiden ja kerääjäkasvien suosio taas kertoo ministeriön viestin mukaan siitä, että toimenpiteiden kohdentamistavoitteessa on toteutuneiden sitoumushehtaarien perusteella onnistuttu.

”Viljelijät ovat näin ollen vastanneet tavoitteeseen ja valinneet erityisesti kohdennettuja ympäristötoimenpiteitä.”

MTK:n Kaila epäilee, että taustalla on silti muutakin.

”Heikko kannattavuus ja vaikea markkinatilanne ovat varmaankin vaikuttaneet osaltaan korkeaan sitoutumisten määrään.”

Siitä Kaila on pettynyt, että ympäristökorvaus ohjaa tuotannon painopistettä passiiviseen suuntaan, pois tuottavasta toiminnasta.

JUHANI REKU

Lisää uuden ympäristökorvauskauden toimenpiteistä sivulla 7.

PÄIVÄN KYSYMYS

Onko luvassa lämmin alkukesä?

Kannattaako varautua poutaiseen ja lämpimään alkukesään, Ilmatieteen laitoksen päivystävä meteorologi Ida-Reetta Jokela?

”Viikon loppupuolella etelästä Suomeen saapuva korkeapaine vahvistuu. Näyttää vahvasti siltä, että sää on lämpenemässä. Kesäkuun ensimmäiset päivät ovat vielä vaihtelevia, kun sadealueita liikkuu Suomen yli. Sen jälkeen sää poutaantuu ja lämpenee, ja maan etelä- ja keskiosissa päästäneen hellelukemiin jo loppuviikosta.”

Onko toukokuu ollut tavallista tuulisempi ja sateisempi?

”Toukokuu on ollut säältään hyvin vaihteleva ja sadealueita on liikkunut maan yli, joten sää on kyllä ollut tavanomaista sateisempi. Suomen itä- ja kaakkoispuolella on ollut korkeapainetta, mutta samanaikaisesti matalapainetta on virrannut maahan lännestä, eikä korkeapaine ole siksi päässyt vahvistumaan. Tuulisuus on yleisesti ottaen hyvin paljon paikasta ja ajasta riippuvaa. Kesäkuun alku antaa nyt ainakin viitteitä siitä, että ollaan menossa poutaisempaan ja vähemmän sateiseen suuntaan.”

JUKKA KOIVULA

POLITIIKASTA LYHYESTI

Lindström uhkaa kela-maksun palauttamisella

Vastuu yhteiskuntasopimuksen toteutumisesta on julkisessa keskustelussa kasautunut liikaa työntekijöiden kannettavaksi, oikeus- ja työministeri **Jari Lindström** (ps.) sanoo.

Jos yhteiskuntasopimus kaatuisi työnantajien passiivisuuteen, Lindströmin mukaan pitäisi harkita työnantajien kela-maksun palauttamista valtiontalouden tasapainottamiseksi.

Elinkeinoelämän keskusliiton toimitusjohtaja **Jyri Häkämies** pitää Lindströmin uhkausta sooloiluna ja huomauttaa, ettei maksun palautus sisälly hallitusohjelmaan. EK edistää Häkämiehen mukaan kaikin tavoin yhteiskuntasopimuksen syntymistä.

Sopuun on kytketty myös maataloustukien leikkaus.

Soini: Musta lista hoidetaan viranomaistasoilla

Ulkoministeri **Timo Soini** (ps.) pitää kiinni kannastaan, että Suomi ei keskustele kahdenkeskisesti Venäjän kanssa mustasta listasta. Hän korosti sunnuntaina STT:lle, että asia hoidetaan viranomais- ja EU-tasoilla.

Maahantulon kieltolistalle päätynyt europarlamentaarikko **Heidi Hautala** (vihr.) sanoi eilen MTV:lle, että Suomen ulkoministeriön pitäisi keskustella Venäjän kanssa mustasta listasta. Ruotsista listalla on kahdeksan nimeä, ja se aikoo vaatia Venäjältä selvitystä.

Marttila: Varautukaa muutoksiin

MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** kehottaa ympäristökorvausta hakeneita viljelijöitä varautumaan tukiehtojen tiukennuksiin ja korvausten pienenemiseen, koska määrärahat eivät riitä.

Samalla Marttila moittii hallintoa syntyneestä tilanteesta: ”Tällaista ei saisi sattua.”

Ylihaun lisäksi ongelmia aiheuttavat hallituksen budjettileikkaukset.

Marttila odottaa, että MTK pääsee hallinnon kanssa neuvottelemaan, miten tilanne ratkaistaan viljelijän oikeusturvaa vaarantamatta.

”Se on haastava tehtävä. On vielä mahdotonta sanoa, mikä on lopputulos.”

Todennäköisiltä näyttävät ehtojen tiukennukset ja korvausten leikkaaminen. ”Siinä tapauksessa viljelijällä on oltava mahdollisuus irtautua ympäristösopimuksesta ilman takaisinperinnän uhkaa”, Marttila edellyttää.

Marttila nostaa esiin myös koko ympäristökorvausjärjestelmän remontoinnin.

Marttilan arvion mukaan jotkut ympäristökorvauksen kohteet tehtiin liian houkuttteleviksi.

”Kunhan hausta saadaan lisää tietoa, on kiinnostavaa nähdä, millaiset tilat ovat jättäytyneet ympäristökorvauksen ulkopuolelle. Todennäköisesti niiden osuus tuotannosta on suurempi kuin osuus maatiloista.”

Marttila itse ei hakenut ympäristökorvausta. Hänen mielestään ehdot olisivat estäneet maitotilalla tehokkaan rehuntuotannon.

HEIKKI VUORELA

JAANA KANKAANPÄÄ

”Tällaista tilannetta ei saisi sattua”, MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila sanoo.

Lisävajetta tulossa budjettileikkauksista

Hallitusohjelmassa maaseutuohjelman rahoitukseen on kaavailtu 23 miljoonan euron leikkausta vuosina 2016–2019. Maaseutuohjelmaan kuuluvien tukien rahoitusta ei siten rasita ainoastaan ympäristökorvauksen odotuksia suurempi suosio.

Hallitusohjelmassa leikkauksen kohteiksi on mainittu nimenomaan nyt suureen suosioon nousseet suojavyöhykkeet ja kerääjäkasvit. Lisäksi listalla ovat ympäristökorvauksen luonnonhoitopellot sekä luonnonhaittakorvaus ja hankerahat.

Siitä ei tässä vaiheessa ole tarkkoja lukuja, miten esimerkiksi ensi vuodelle kaavailtu viiden miljoonan euron kuristus kohdistetaan hallitusohjelmassa mainittuihin kohteisiin.

MTK:n maatalouslinjan johtaja **Minna-Mari Kaila** muistuttaa, että päätökset leikkauksista on tehtävä tukineuvotteluissa. Toimenpiteiden kansallisesta rahoitusosuudesta leikkaaminen johtaa automaattisesti koko ohjelman muutokseen.

JUHANI REKU

Tässä näet kaksi hyvää syytä huolehtia silmistäsi.

SILMÄASEMA 40 VUOTTA

Kaikki merkkikehykset silmälasien ostajalle -50 % + Voimassa olevalla silmälääkärin reseptillä lisäksi -100 € silmälasien kokonaishinnasta

Silmäasemalla sinua palvelee yli 200 silmälääkäriä.
VARAA AIKASI NYT! 010 190 200 (mpm/pvm)

100 euron alennuksen saa myös muilla kuin Silmäaseman lääkäreiden resepteillä. Optikkokäynti on kampanja-aikana maksuton (arvo 35 €). Etu koskee uusia silmälasitilauksia eikä siihen voi yhdistää muita alennuksia. Kampanja-aika 1.–19.6.2015.

SILMÄASEMA
optikko | silmälääkäri | silmäsairaala